

[Camre]

enkeltområder af en del af den i juni aftalte besparelse på 2,5 mia kr. Den anden hovedgruppe indeholder en lang række ændringer i begge retninger af såvel indtægtsskøn som udgiftsskøn som følge af, at den økonomiske udvikling i dag må bedømmes forskelligt fra situationen i sommer og i efteråret.

Inden jeg mere detaljeret omtaler disse ændringsforslag, vil jeg understrege, at der ikke heri er taget højde for virkningerne af en ændret økonomisk politik som følge af den helhedsplan, som regeringen forventer gennemført i løbet af indeværende uge.

Jeg skal mere konkret om regeringens ændringsforslag sige følgende:

Af de 2,5 mia kr.s besparelse aftalt i juni i år er som nævnt kun en mindre del indregnet i finanslovsforslaget. Ved ændringsforslag fordeles nu yderligere 431 mill. kr. på enkeltkonti. Det gælder således tillægsbevillingsreserven, der nedsættes fra 250 mill. kr. til 175 mill. kr., lovreserven, altså reserven til ny lovgivning, der nedsættes med 100 mill. kr., udgifterne vedrørende arbejdsløshedsforsikring, der nedsættes med 200 mill. kr., samt nogle mindre beløb på udenrigs-, bolig- og kirkeministeriets konti, og hertil kommer så nedsættelse af pris- og lønreserven med 50 mill. kr., som skyldes, at besparelserne har den afledede virkning, at udgifterne til pris- og lønstigninger bliver mindsket.

Den resterende del af de 2,5 mia kr.s besparelse, i alt væsentligt besparelser i lov-bundne udgifter, kan ikke indplaceres på finansloven nu af den simple grund, at de lovændringer, som kræves, ikke har kunnet gennemføres på den korte tid, der er gået, siden folketinget trådte sammen efter valget i oktober. Disse beløb vil derfor blive indbudgettet på tillægsbevillingsloven.

En del af den ændrede lovgivning, som skal danne grundlag for besparelserne, kan ikke få fuld virkning fra den 1. januar 1980, og der har allerede været fremført kritik fra venstres side heraf. Det er imidlertid socialdemokratiets mål, at disse besparelser skal fordeles, så det får så få skadevirkninger som muligt, og også således at besparelserne bliver led i et reformarbejde, der skaber større retfærdighed. Det gælder f. eks. indførelse af et mere retfærdigt indkomstbegreb, som basis for tildeling af offentlige ydelser.

Man kan let gennemføre enkle besparelser – som f. eks. indførelse af en karensdag ved

sygdom for alle lønmodtagere, som venstre bl. a. har foreslået. Det kunne nok være gennemført hurtigt, så virkningerne var kommet på statsbudgettet fra starten af 1980, men det kan socialdemokratiet ikke deltage i. Vi må udvise både omhu og social hensyntagen, og derfor skal de nødvendige lovændringer gennemføres efter et forsvarligt forarbejde.

Regeringen har i slutningen af november 1979 givet folketinget en skriftlig orientering om de således påtænkte besparelser i lov-bundne udgifter, og jeg finder ikke grund til her at gå dybere ind på de enkelte poster.

Den anden hovedgruppe af ændringsforslag er som nævnt fremsat som følge af ændret skøn over indtægter og udgifter siden finanslovsforslagets første fremsættelse. De medfører sammenlagt en lille nedgang i underskuddet på drifts-, anlægs- og udlånsbudgettet.

Til slut kommer så ændringsforslag fra regeringen i går som led i den afsluttende behandling af finanslovsforslaget. Det drejer sig om en forøgelse af udgifterne til det kriminalpræventive råd med 1,3 mill. kr., en forøgelse af politiets bevillinger med 5,9 mill. kr., en besparelse på Apotekerfonden med 1,4 mill. kr., tilskud til sperlingfiskere på 23 mill. kr. og en forøgelse af støtten til elever på folkehøjskoler, landbrugsskoler m. v. på 3,4 mill. kr.

Udformningen af den økonomiske politik og herunder tilpasningen af finansloven er blevet stadig mere vanskelig under indtryk af de seneste års internationale økonomiske udvikling. Vilkårene for de energifattige industrilande er igen og igen blevet kuldkastet af olieprisstigningerne. Selv forudsætningerne for denne finanslov vil sandsynligvis blive ændret i 1980. Det stiller krav til os om vedvarende ændringer og omposteringer.

Jeg vil gerne understrege, at vi ikke med den foreliggende finanslov gennemfører en nedsættelse af de samlede statslige udgifter. Der er en forøgelse på ca. 1/2 pct. i faste priser i forhold til 1979, men det er en uomgængelig nødvendighed at skære ned på nogle poster for at skabe plads til nødvendige nye udgifter. Det er ikke socialdemokratisk politik at holde fast på enhver offentlig udgiftspost. Det er vores mål at gennemføre begrænsninger i væksten på mindre nødvendige områder og at bortskære udgifter, som den